

Bisiklet Zamanı

istock

Bazen spor yapmak, bazen eğlenmek, bazen de bir yere gitmek için kullanılan ve insan gücüyle çalışan bir taşıt. Evet bisikletten bahsediyoruz. Bisiklet belki de birçoğumuzun kullandığı ilk araç. Gelin bisikletlerin dünyasına biraz daha yakından bakalım.

Kullanım amacına, sürüleceği zeminin özelliklerine ya da sürüş mesafesine göre farklı özelliklerde üretilen bisikletler var. Dağ bisikleti, tur bisikleti, yarış bisikleti ve BMX bisikleti bunlardan bazıları.

Dijitalimaj / Alamy

Tur bisikletleri genellikle asfalt zeminde yapılacak uzun süreli sürüşler için tasarlanmıştır. Ön ve arka bölümüne yük taşımak için bagaj taşıyıcılar takılabilir. Genellikle ön ve arkasında farlar bulunur. Ayrıca sürücünün ve bisikletin parçalarının kirlenmesini önlemek için tekerleklerin üst kısmında çamurlukları vardır.

Yarış bisikletleri asfalt zeminde ve düzgün yollarda hızlı gidebilmek için tasarlanmıştır. Tekerlekleri diğer tüm bisiklet türlerine göre daha ince ve düzdür. Bu nedenle tekerlek ile yol arasındaki sürtünme daha az olur. Sürücüler bu bisikletleri kullanırken hafif kambur bir şekilde öne doğru eğilirler. Böylece rüzgâr, bisikletçinin hızını en az şekilde etkiler. Tüm bunlar bisikletin daha hızlı gitmesini sağlar. Ayrıca bu tür bisikletlerin seleleri dar ve gidonları alçaktır.

AA

iStock

Dağ bisikletleri toprak yol, patika ve her tür arazide kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Diğer bisiklet türlerine göre tekerlekleri daha kalın, dişli ve patlamaya dayanıklıdır. Arazide kullanımın rahat olması için bu bisikletlerde genellikle ön ve arka bölümde sallantıyı azaltan, amortisör adı verilen düzenekler bulunur.

iStock

Bisiklete binerken öncelikle kendi güvenliğinizi düşünmelisiniz. Bunun için:

Bisikletin selesini kendinize göre ayarlayın.

Varsa bisikletler için ayrılan yolları kullanın. Yoksa, bisiklete motorlu araç trafiğinin olmadığı yerlerde örneğin parklarda binin.

BMX bisikletleri özel yarışlarda ve gösterilerde kullanılır. Bu bisikletler sürekli düşme ve çarpmalara maruz kaldığı için çok dayanıklı malzemeden yapılır.

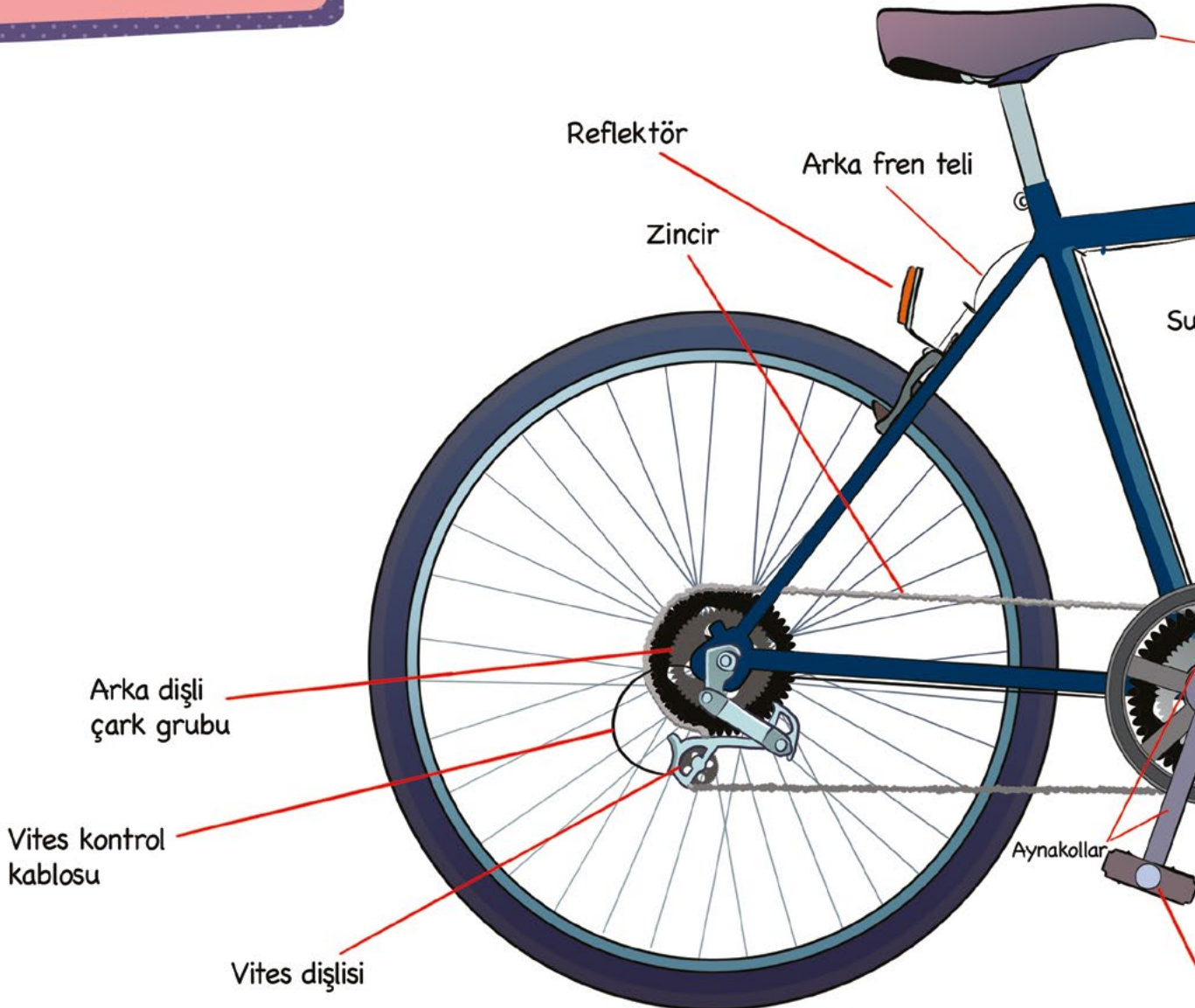
Mutlaka kask takın. Varsa eldiven, dizlik ve dirseklik de takabilirsiniz.

Bisiklet Nasıl Çalışır?

Bisiklet aslında, tekerlek, vida, dişli çark, pedal gibi çok sayıda basit makinenin birleşiminden oluşan bir taşıt. Bisikleti süren kişi bisikleti hareket ettirebilmek için pedalları çevirir. Pedalların çevrilmesi ön dişli çarkı harekete geçirir. Çünkü ikisi birbirine sabitlenmiştir.

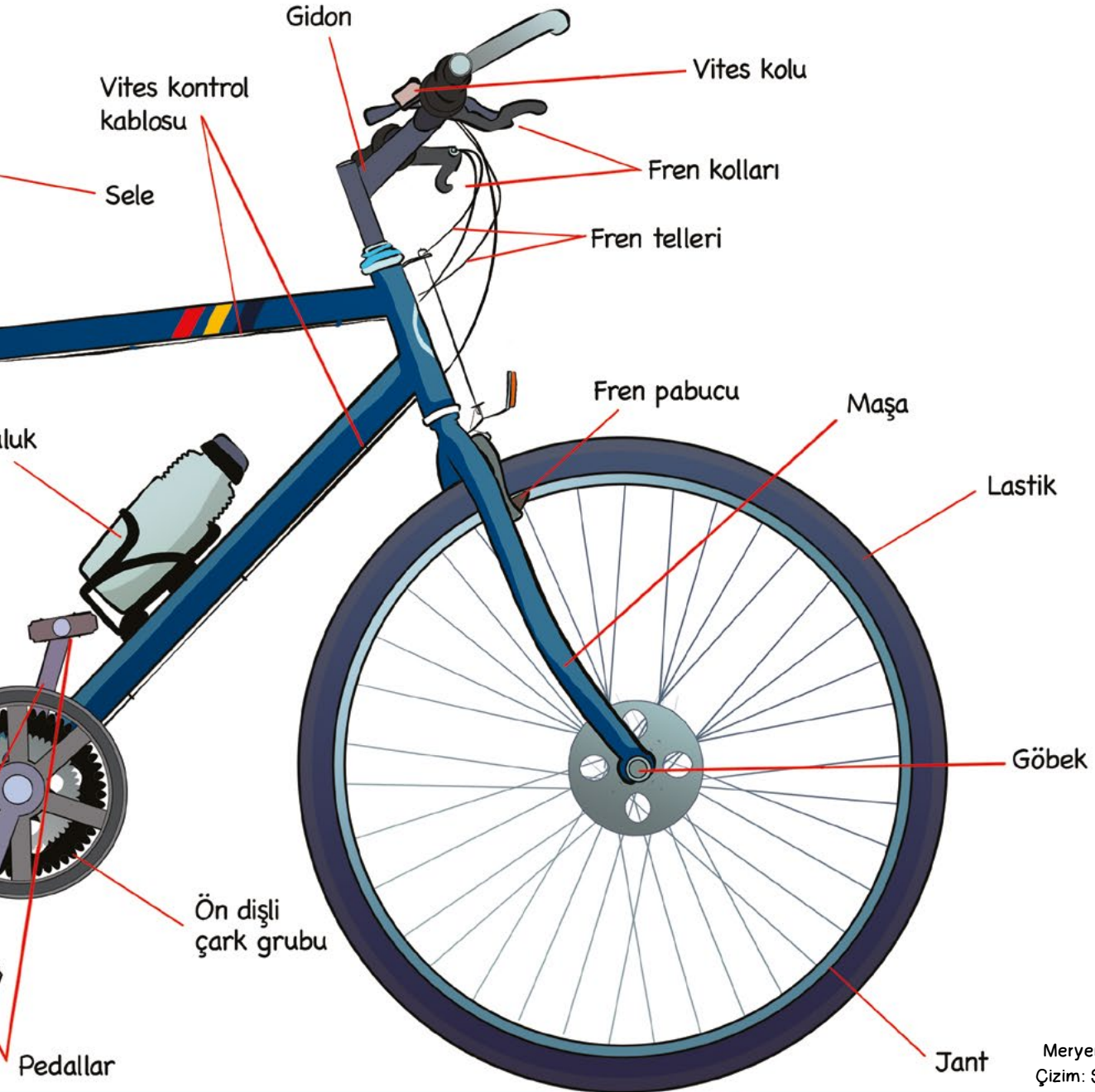
Pedalların çevrilmesiyle hareket eden ön dişli çark ona takılı olan zinciri harekete geçirir. Zincir, yine ona takılı olan arka dişli çarkın dönmesini sağlar. Arka dişli çark tekerleğe sabitlenmiştir. Arka dişli çarkın dönmesiyle tekerlek de dönmeye başlar ve bunun sonucunda bisiklet ilerler.

Bazı bisikletler viteslidir. Vitesli bisikletlerde farklı büyüklüklerde dişli çarklar bulunur. Zincir, kablolu bir mekanizmayla farklı dişli çarklara geçirilir. Bisikletin hızı zincirin önde ve arkada hangi dişli çarklarda olduğuna göre değişir. Zincir ön dişli çark grubundaki daha büyük dişli çarka, arka dişli çark grubundaki daha küçük dişli çarka geçtikçe bisiklet hızlanır.

Bisikleti, birer kaldıraç gibi çalışan frenler durdurur. Fren kolları sıkıldığında kuvvet onlara bağlı olan teller aracılığıyla fren pabuçlarına iletilir. Fren pabuçları da jantları sıkıştırır. Böylece oluşan sürtünme, tekerlekleri dolayısıyla da bisikleti yavaşlatır ve durdurur.

Meryem Arzu Aruntaş
Çizim: Serhat Albamya